

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2015. évi október hó 6. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A jelentős értékre elkövetett sikkasztás büntette és más bűncselekmény miatt a vádlott ellen indított büntető ügyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2015. évi április hó 29. napján kihirdetett 4.Bf.253/2014/4. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottat az 1 rb. folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette miatt emelt vád alól felmenti.

A magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

Az eljárás során felmerült 34 825.- (harmincnégyezer-nyolcszázhuszonöt) forint bűnügyi költség az állam terhén marad.

A zár alá vétel feloldásával kapcsolatban a magánfelet érintő rendelkezést akként helyesbíti, hogy a zár alá vételt feloldja, ha a magánfél 60 (hatvan) napon belül nem igazolta, hogy az igényét érvényesítette.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Füzesabonyi Járásbíróság a 2014. június 11. napján kelt 2.B.122/2012/32. számú ítéletével a vádlottat 1 rb. folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette és 1 rb. folytatólagosan elkövetett lopás vétsége miatt emelt vád alól felmentette, a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, s úgy rendelkezett, hogy a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést „felmentés okából az ítélet ellen megalapozatlanság miatt”, melynek indokolásában az ítélet hatályon kívül

helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. A vádlott az ítéletet tudomásul vette, a védője jogorvoslati nyilatkozatot nem terjesztett elő.

A Heves Megyei Főügyészség a B.1732/2012/12-I. számú átiratában a lopási cselekmény vonatkozásában az ügyészi fellebbezést visszavonta - ezért ezen felmentő rendelkezés első fokon jogerőre emelkedett - s indítványozta a vádlott bűnösségének kimondását a Btk. 372. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a/ pontja szerint minősülő folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében, s ezért vele szemben pénzbüntetés kiszabását, valamint azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság érdemben bírálja el a sértett polgári jogi igényét, s a vádlottat kötelezze a bűnügyi költség megfizetésére.

Az Egri Törvényszék a 2015. április 29. napján kelt 4.Bf.253/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében, s ezért 1 év 6 hónapra próbára bocsátotta, kötelezte 2 721 500 forint tőke és ennek kamatai, valamint a le nem rótt illeték megfizetésére, s rendelkezett a bűnügyi költségről, valamint a zár alá vétel feloldásáról is.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott védője felmentésért jelentett be fellebbezést. Az ügyész az ítéletet tudomásul vette, a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség annak helybenhagyását indítványozta.

Az ítélet tábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy a vádlott védője által bejelentett fellebbezés a Be. 386. §-ának (1) bekezdés a/ pontja értelmében joghatályos, mely megnyitja a harmadfokú felülbírálat lehetőségét, ezért a harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e (Be. 387. § (1) bekezdés).

A harmadfokú bíróság által a Be. 393-394. §-ai szerint megtartott nyilvános ülésen a védő a fellebbezését fenntartotta, az ügyész az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A harmadfokú bíróság a felülbírálata során megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság betartotta a vonatkozó eljárási szabályokat, valamint, hogy az általuk rögzített tényállás is mindenben megalapozott, s a harmadfokú bíróságnak csupán egyetlen leírási hibát szükséges helyesbíteni, nevezetesen az elsőfokú bíróság ítéletének 4. oldal utolsó előtti bekezdésében a ...-nak történő befizetés dátumát 2010 évre.

Az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, mely szerint „A pénzüsszegek tehát a vádlott számára idegen dolgok voltak, amelyek T1 rábízásával jogszerűen kerültek a birtokába” (elsőfokú bírósági ítélet 13. oldal 8. bekezdés), a másodfokú bíróság is egyetértett, amikor kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság „helytálló álláspontra helyezkedett abban is, hogy a T1-től átvett pénzüsszegek a vádlott számára idegen dolognak minősülnek, amelyek T1 rábízása folytán jogszerűen kerültek a birtokába (másodfokú bírósági ítélet 4. oldal 6. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja szerint „valamennyi vádlotthoz került összeg vonatkozásában elhangzott T1-től a vádlott felé, hogy az legyen a vádlottké, ami az ajándékozási szándék egyértelmű kinyilatkoztatása, így a bíróság álláspontja alapján a vádlott egyértelműen abban a tudatban lehetett, hogy ezen összegek felett megszerezte a tulajdonjogot.”, „s figyelemmel arra, hogy a vádlott nem jogvégzett személy, arról, hogy a halál esetére szóló ajándékozás vonatkozásában a jogszabály milyen alakisági érvényességi feltételt követel meg, nem kellett tudnia, arról pedig, hogy ennek ellenére mégis tudott volna, az ügyészség nem bizonyította. T1 által tett kijelentésekből pedig joggal gondolhatta, hogy a T1 által részére átadott 1 millió forintból megmaradt összeg és a 7 044 890 forint a saját tulajdonát képezi, mindezek alapján a vádlott joggal volt abban a téves feltevésben, hogy saját pénzét fordítja a saját szükségleteire és nem az örökösök pénzét, így vonatkozásában a szándékosság a 2 721 500 forint eltulajdonítására nem állapítható meg, még eshetőlegesen sem.” Mindezekre tekintettel a vádlottat az ellene emelt vád alól bizonyítékok hiányában felmentette (ítélet 13. oldal 9. és 14. oldal 2-3-4. bekezdései).

„A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottnak az elsőfokú bíróság által kifejtett ténybeli tévedése nem állapítható meg. Kétségtelen, hogy a vádlott nem jogvégzett személy, azzal azonban tisztában kellett lennie, hogy T1-nek a még életében elhangzott azon kijelentései, hogy az átvett pénzüsszegekből, ami marad az ellátása körében felmerült és a temetkezési költségek után, halálát követően legyen a vádlotté, önmagában nem eredményezhette azt, hogy azokon tulajdonjogot szerzett. T1 nem végrendelkezett, halál esetére szóló ajándékozási jognyilatkozatot nem tett, és élők közötti ajándékozási szerződés sem jött létre, ezért azokon a vádlott tulajdonjogot nem szerzett, így a vádlott azzal a magatartásával, hogy az ilyen módon birtokába került pénzüsszegekből 2 721 500 forintot a saját és családja szükségleteire fordította, azt jogtalanul eltulajdonította. A sértett az örökösödési igényét a vádlottnak a tudomására hozta, legkésőbb ettől az időponttól kezdve a vádlottnak mindenképpen tudnia kellett arról, hogy a sértett örökös minden - az örökség tárgyát képező ingó és ingatlan - vagyontárgyat magának követel, így tévedésre alappal hivatkozni nem lehet.” (másodfokú ítélet 5. oldal 2., 3. és 4. bekezdések).

A harmadfokú bíróság a másodfokú bírósággal szemben az elsőfokú bíróság által kifejtetteket osztja. A másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy a vádlottnak tisztában kellett lennie azzal, hogy a maradék pénzüsszegeken nem szerzett tulajdonjogot, csupán minden ténybeli alapot nélkülöző feltételezés, s a másodfokú bíróság sem adja ezen megállapításának indokát. Mindkét fokú bíróság álláspontja egyezik abban, hogy a polgári jog szabályai szerint élők közötti ajándékozási szerződés, s halál esetére szóló ajándékozási szerződés sem jött létre, utóbbi pedig azért nem, mivel az nem került írásbafoglalásra. T1 azon kijelentéséből, mely szerint a vádlott által átvett pénzből az eltemettetése után megmaradt összeg legyen a vádlotté, egyértelműen az következik, hogy azt a vádlottnak szándékozott juttatni, ezen kijelentésből pedig a vádlott okkal következtethetett arra, hogy ez a pénzüsszeg T1 halálát követően az ő tulajdona, s ezt nem rontja le az sem, hogy T1 halálát követően az örököse minden vagyontárgyat magának követelt. A vádlott ténybeli tévedése azon alapszik, hogy nem volt tudatában annak, hogy tulajdonjogának

megszerzéséhez nem elegendő T1 szóbeli kijelentése, ahhoz az örökösödési szerződés alakításának a betartása is szükségeltetett volna.

A felmentés jogcíme tekintetében a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének 4. oldal utolsó és 5. oldal első bekezdésében kifejtettekkel ért maradéktalanul egyet, azt e helyen megismételni nem szükséges, csupán annyit feltüntetni, hogy a felmentés törvényhelye a Be. 6. § (3) bekezdés c/ pontja - figyelemmel a Btk. 20. §-ának (1) bekezdésére is -.

Mivel a harmadfokú bíróság a vádlottat felmentette, a magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította, s úgy rendelkezett, hogy az eljárásban felmerült - helyesen - 34 825 forint büntügyi költség az állam terhén marad (Be. 335. § (1) bekezdés, Be. 338. § (1) (2) bekezdés, Be. 339. § (1) bekezdés).

A Be. 160. § (1) bekezdés e/ pontja értelmében a zár alá vételt fel kell oldani, ha a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítása esetén az ügyész, illetve a magánfél 60 napon belül nem igazolta, hogy az igényét érvényesítette, mely törvényhelyet az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán rögzítette. A (2) bekezdés értelmében a határidőt ezen ítélet közlésétől 2015. október 6. napjától kell számítani.

Az eddig kifejtettek figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. §-a alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 397. § alapján helyben hagyta.

Debrecen, 2015. évi október hó 6. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja

Záradék:

Az Egri törvényszék 4.Bf.253/2014/4. számú ítélete az ítélet tábla ítéletében írt változtatásokkal a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2015. évi október hó 6. napján

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.